Zuidoost wil studenten lokken

Het zijn misschien luidruchtige buren, studenten brengen ook geld en bedrijvigheid met zich mee. Precies wat stadsdeel Zuidoost nodig heeft. Maar studenten trekken is zo simpel nog niet. 'Voor hen is de ring van Amsterdam de begrenzing van de bewoonbare stad.' tekst Lisa van der Velden / foto's Danny Schwarz

aar is de microfoon? Of moet ik zeggen "Waar is het lulijzer?" met zo veel studenten in de zaal?' Aan het woord is Emile Jaensch, stadsdeelbestuurder in Amsterdam Zuidoost, te midden van een aantal enorme maquettes in het stadsdeelkantoor op het Anton de Komplein. In het publiek zitten een stuk of dertig derdejaarsstudenten van de opleiding Communication & Media Design aan de Hogeschool van Amsterdam. Jaensch is enthousiast, want de HvA'ers helpen hem met zijn missie: meer studenten naar Zuidoost trekken.

De afgelopen maanden ontwierpen de studenten in teams apps en websites om het imago van Zuidoost onder studenten te verbeteren. Initiatiefnemer van het project is Academie van de Stad, een stichting die studenten inzet voor de leefbaarheid van de stad. Naast Stadsdeel Zuidoost zijn studentenhuisvesters Duwo, Rochdale, Ymere en De Key ook opdrachtgevers.

Met namen als ZieZO, OnZO en EnZO zijn de eindproducten van de hogeschoolstudenten moeilijk van elkaar te onderscheiden, maar de

resultaten lopen ver uiteen: van simpele websites tot interactieve kaarten en ingewikkelde gameapps waarmee studenten een kamer in Zuidoost kunnen winnen. Om het winnende idee – of een combinatie van een aantal ideeën – te laten ontwikkelen heeft het stadsdeel een potje met geld vrijgemaakt, zo'n vijfduizend euro.

STUDENTENWIJK

Studenten hebben niet het imago van goede buren. Ze zijn luidruchtig, niet zelden dronken en gooien hun fietsen overal neer. Maar als het aan Amsterdamse bestuurders ligt is Zuidoost over vijf jaar een studentenwijk in plaats van een achterstandswijk. Het stadsdeel wil voor 2015 bijna

'Dit is ook Amsterdam'

een kwart van het benodigde aantal studentenkamers (9000) in Amsterdam opleveren. De bestuurders hopen dat jonge nieuwe bewoners voorzieningen naar hun wijken brengen. Stadsdeelbestuurder Jaensch: 'Er is geen enkele andere groep die relatief zo veel geld uitgeeft aan levensmiddelen. Studenten nemen winkels,

eetcafés en kroegen met zich mee: bedrijvigheid. In Zuidoost wonen bovendien weinig mensen met middeninkomens, en is het gemiddelde inkomen relatief laag. Na de studenten komen de ondernemers, en daarna volgen de middeninkomens, is het idee. En dan stijgt de gemiddelde welvaart. 'Kijk maar naar de Spaarndammerbuurt en de Baarsjes.'

Maar zo ver is het nog lang niet, wordt ook deze vrijdagmiddag duidelijk. Jaensch, voor aanvang: 'Voor jullie staat een nieuwsgierig bestuurder. Maar eerst even handjes in de lucht. Wie van jullie woont in Zuidoost?' Eén jongen steekt zijn hand omhoog. Hij woont op de Spinozacampus. Netjes, zegt Jaensch. 'En wat doe je allemaal in dit mooie stadsdeel?'

De ontwerpers van de winnende webapp; v.l.n.r.: Ben, Stefan, Sjoerd en zittend Jochem

'Niets, eigenlijk. Ik woon er wel, maar ik kom er nooit.'

Volgens Koos van Zanen, werkzaam bij de Dienst Ruimtelijke Ordening in Amsterdam, betrekken veel studenten nu eenmaal liever een bezemkast in het centrum dan een ruime woning buiten de ring. 'Voor studenten is de ring van Amsterdam meer dan een snelweg. Het is de begrenzing van de bewoonbare stad.'

Tel daar bij op dat Zuidoost weinig opties voor (nachtelijk) vertier biedt en een onveilig imago heeft, en je weet dat er veel moet gebeuren voordat studenten zich op grote schaal aan de andere kant van de ring vestigen. De prijs per vierkante meter alleen is niet genoeg. Als de buitenwijken

het van de bezemkasten willen winnen, moet er worden geïnvesteerd.

GOEDKOOP & RUIM

Dus wordt er campagne gevoerd. Naast het organiseren van een appwedstrijd als deze doen ge-

'Studenten nemen bedrijvigheid met zich mee'

meente, stadsdelen en woningcorporaties van alles om de student bekend te maken met de voordelen van wonen buiten het centrum. Tijdens de introductieweek voor nieuwe studenten in Amsterdam werd dit jaar voor het eerst een dag in Nieuw-West georganiseerd en kregen studenten een folder over wonen in Zuidoost. De boodschap is steeds dezelfde: 'Hier is ruimte. Hier kunnen studenten nog goedkoop wonen. Dit is ook Amsterdam.'

En het blijft niet bij pr. Als studenten er eenmaal wonen, moet hun de veiligheid worden geboden die hen - en vooral hun ouders - geruststelt. Het stadsdeel wil de fietsroutes naar het centrum veiliger maken, zegt Marian Koers, beleidsmedewerker Wonen. 'Struiken weg, goede verlichting, dat soort dingen.' Om studenten nog meer tegemoet te komen, bieden veel woningbouwcorporaties in Zuidoost en Nieuw-West de studenten aantrekkelijke prikkels. In Zuidoost kunnen studenten bijvoorbeeld zonder wachtlijst met hun vriendengroep een appartement betrekken.

Voordelen die Amsterdamse studenten in het centrum doorgaans niet hoeven te verwachten.

Daarnaast zette Zuidoost alles op alles om de studentenlustra van de twee grootste studentenverenigingen van Amsterdam – het Amsterdamsch Studenten Corps (ASC/AVSV) en L.A.N.X – in het stadsdeel te laten plaatsvinden. Bestuurder Jaensch heeft niet de illusie dat corpsstudenten, die doorgaans via hun netwerk binnen de ring kunnen wonen, ooit naar Zuidoost zullen verhuizen. 'Nee hoor, ik was een van hen, ik woonde ook lekker op de Prinsengracht en in de Pijp. Ik wil gewoon dat deze studenten ook een keer in hun leven met de metro door de K-buurt rijden en denken: het is hier best prima.'

De appwedstrijd van vanmiddag is ambitieuzer dan dat. De HvA'ers deden uitgebreid onderzoek naar het imago van Zuidoost, zodat ze wisten wat hun medestudenten enthousiast zou maken. In elk van de ontworpen apps kunnen studenten zien waar studentenkamers zijn, waar ze kunnen uitgaan of winkelen, en waar er kan worden gesport. De Heineken Music Hall en de Ziggo Dome worden natuurlijk genoemd, maar ook de minder bekende Shopperhal – een overdekte markt waar je bij tal van exotische kraampjes voor zes euro kan eten – staat in alle apps.

EILANDJES VAN HIPHEID

Zelf weet Jaensch nog meer bijzondere plekken

Wie hem in gesprek ziet met Hans Meiboom (46), organisator van Bijlmerjazz, wordt al snel enthousiast. 'Ken je Heesterveld?' vraagt Meiboom, die sinds 1988 in de Bijlmer woont, tegenwoordig met vrouw en kinderen. 'Dat is een rauw stukje Amsterdam hoor, met graffiti overal. Er zit een kunstenaarscollectief dat allerlei evenementen organiseert, zoals debatten en hiphopavonden.' En Pand 14, vult Jaensch aan. Vroeger een ronddraaiend restaurant, nu kan je daar overdag biologische koffie drinken en 's nachts uitgaan op een ronddraaiende vloer. 'Een sfeer als in Berlijn.' En wat te denken van de zomerse barbecues aan de Gaasperplas, of

'Je struikelt tenminste niet over de yuppen'

de geheime flatbars? 'Dat je een gewone flat inloopt en middenin ineens een kroeg met een biljart aantreft.'

Alle goed verborgen parels ten spijt; deze initiatieven zijn nu nog eilandjes van hipheid in een tamelijk sobere omgeving. *Jaensch*: 'Alles is hier in de jaren zestig gebouwd, en als een gebouw niet functioneerde sloopten we het, in plaats van te kiezen voor hergebruik.' Het stadsdeel heeft niet dat charmante industriële van Noord. Daarom richt Zuidoost zich voorlopig niet per se op de hippe pionier, maar op de praktische student. En daarom wordt de appwedstrijd gewonnen door de groep die dat goed begrijpt: Team Mobile Gen.

De ZO!ZO webapp van Sjoerd van Gestel (26), Stefan Kuijers (24), Ben van den Ham (25) en Jochem Padt (23) is een gps-spel om Zuidoost te ontdekken, waarbij studenten digitale kortingsbonnen kunnen verdienen als ze nieuwe gebieden en hotspots bezoeken. Volgens de jury, die naast Jaensch bestaat uit Jan Benschop (directeur Duwo), René Grotendorst (voorzitter Raad van Bestuur Rochdale) en Jaap Schoufour (hoofd Broedplaatsen Amsterdam), zal de app van Mobile Gen vooral prijsbewuste studenten aantrekken, die om de lage huurprijzen in Zuidoost willen wonen. Met de app kunnen de studenten

Uiteindelijk dromen de Amsterdamse bestuurders en beleidsmakers van een win-winsituatie: de stadsdelen hebben problemen – lage welvaart, weinig voorzieningen – die de studenten kunnen oplossen, de studenten hebben problemen – woningnood, weinig te besteden – die de stadsdelen kunnen oplossen.

De cijfers legitimeren voorzichtig optimisme, want het aantal jongeren dat na hun achttiende in Amsterdam komt wonen, groeit sinds 2007 nergens zo hard als in Zuidoost. En aan wil bij bestuurders en woningcorporaties geen gebrek. Na de prijsuitreiking - champagne en Zuidoostkortingsbonnen - probeert Jaensch het nog een keer. 'Wie van jullie zou, na het maken van deze apps, eigenlijk best in Zuidoost willen wonen?' Nu steken drie studenten hun handen omhoog. Jaensch, overduidelijk in zijn nopjes met elke potentiële jonge bewoner, vraagt waarom. Zelf vind ik wonen in Zuidoost 'op vakantie in eigen stad, zegt hij. De studenten kijken er iets minder romantisch tegenaan. Het is hier lekker rustig, zegt een meisje. 'Er zijn goede uitvalswegen

